

Hotărârea Sfântului Sinod nr. 56 din 14 ianuarie 2016

privind

necesitatea ajutorării parohiilor cu venituri reduse de către parohiile cu posibilități

În *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* este prevăzut faptul că, în eparhii, „**Consiliul eparhial hotărăște înființarea de fonduri eparhiale destinate ajutorării parohiilor sărace**” (art. 98 lit. g) și că „**Permanența Consiliului eparhial administrează fondurile eparhiale, ale instituțiilor și fundațiilor eparhiale destinate ajutorării parohiilor sărace**” (art. 102 lit. k). În plus, este prevăzut și faptul că, „**prin hotărâre a Permanenței Consiliului eparhial, parohiile cu posibilități economice ajută parohiile sărace și cu număr mic de credincioși**” (art. 46 alin. 2).

Potrivit prevederilor statutare, „**în eparhiile Bisericii Ortodoxe Române, ținând cont de condițiile misionar-pastorale și de numărul de credincioși, de posibilitățile materiale, ca și de situarea lor în mediul urban sau rural, parohiile sunt de 3 categorii**” (art. 47 alin. 1). Clasificarea pe categorii a parohiilor se aprobă de *Permanența Consiliului eparhial*, în baza raportului cuprinzând datele statistice oficiale (număr de credincioși, condiții materiale, zonă geografică, medie de vârstă etc.), acestea urmând a fi solicitate autorităților locale sau preluate din studiile statistice deja publicate ori din rezultatele recensământului populației (art. 47 alin. 2, art. 102 lit. g și hotărârea sinodală nr. 4274 din 8 iulie 2008).

Sfântul Sinod, prin hotărârea nr. 4229 din 8 iulie 2008, a analizat situația parohiilor sărace din eparhiile Bisericii Ortodoxe Române și a luat act de soluțiile locale aplicate de Centrele eparhiale în ajutorarea parohiilor cu venituri reduse după cum urmează:

- înfrățirea parohiilor mari cu parohiile mai mici, din mediul rural, în scopul susținerii financiare a preoților care nu-și pot ridica salariul;
- împărțirea parohiilor din eparhie în mai multe categorii, fiecare dintre acestea având fixată, diferențiat, contribuția pentru întrajutorare;
- instituirea unui fond eparhial de ajutorare a parohiilor sărace de către parohiile mari;
- înființarea unui serviciu în cadrul Sectorului Social Filantropic și Misionar al eparhiei care să administreze aceste fonduri eparhiale;
- folosirea gratuită a suprafețelor de teren din proprietatea parohiei de către preoții și diaconii în funcțiune;
- organizarea de către Centrul eparhial a unor campanii de strângere de fonduri pentru ajutorarea enoriașilor aflați în dificultăți materiale din parohiile sărace;
- oferirea de către Centrul eparhial a materialelor de construcție disponibile parohiilor sărace;
- adresarea de scrisori membrilor mai înstăriți din Adunarea Eparhială, dar și altor credincioși cu posibilități din eparhie, în scopul creșterii fondului eparhial pentru ajutorarea parohiilor sărace;
- organizarea de campanii de informare a credincioșilor pentru direcționarea a 2% din impozitul pe venituri către unitățile de cult ortodoxe;
- direcționarea unei cote parte din Fondul Filantropia și Fondul Central Misionar pentru alimentarea fondului eparhial destinat ajutorării parohiilor sărace;
- organizarea în cuprinsul parohiilor de categoria I a unor colecte în sprijinul parohiilor sărace, cu recomandarea acestora de către centrele eparhiale.

Totodată, Sfântul Sinod, prin aceeași hotărâre sinodală, a aprobat ca Centrele eparhiale să adopte măsurile necesare pentru intensificarea activității de identificare a unor noi soluții pentru ajutorarea preoților și credincioșilor din parohiile sărace. În plus, hotărârea sinodală a mai recomandat ca la distribuirea ajutoarelor bănești, fie de la *Fondul Central Misionar*, fie de la fondurile eparhiale de ajutorare a parohiilor sărace, fie din alte surse, să se țină seama, pe lângă criteriile deja stabilite, și de principiul de acordare a priorității preoților săraci și harnici din parohiile deficitare din punct de vedere material.

Prin hotărârea nr. 4274 din 8 iulie 2008, Sfântul Sinod a luat act de soluțiile locale adoptate și aplicate de Centrele eparhiale pentru rearondarea parohiilor, după cum urmează:

- stabilirea categoriei parohiilor în conformitate cu prevederile statutare, pe baza rapoartelor cu date statistice înaintate de oficiile protopopești și ținând seama de datele existente la primăriile locale;
- derularea acțiunii de reclasificare pe categorii a parohiilor, conform principiilor și criteriilor statutare și regulamentare;
- întocmirea de scrisori circulare către parohiile din mediul urban de a se solidariza cu parohiile sărace;
- intensificarea actului de înfrățire între parohii.

De asemenea, hotărârea sinodală a aprobat ca *Sinoadele mitropolitane* să analizeze și să stabilească, pentru fiecare mitropolie, criterii unitare de clasificare a parohiilor din eparhiile mitropoliei.

În ședința de lucru din 29-30 octombrie 2010, Sfântul Sinod a aprobat ca „toate eparhiile să adopte măsurile necesare pentru organizarea și îmbunătățirea funcționării Fondului pastoral eparhial, spre a veni în sprijinul completării salarizării personalului clerical din parohiile sărace, la nivelul prevăzut în grilele de salarizare aprobate, spre a veni în sprijinul preoților din parohiile sărace și cu mari probleme financiare, în acea perioadă de criză economică” (punctul 2 al hotărârii sinodale nr. 7085/2010).

Ca urmare a publicării rezultatelor recensământului populației din anul 2011, Sfântul Sinod a analizat aceste date (hotărârile sinodale nr. 2513 din 28 februarie 2013) și a aprobat „Un nou program pastoral, social și misionar – metode și mijloace de intensificare a pastorației în Biserica Ortodoxă Română” (nr. 6069 din 4 iulie 2013), în cadrul căruia a inclus și intensificarea și optimizarea cooperării dintre parohii (pct. 22), precum și numirea de preoți tineri în parohiile din mediul rural în scopul evitării vacanței prelungite a acestora și sprijinirea materială a acestora și a familiilor lor pentru asigurarea prezenței stabile în parohie, prin folosirea *Fondului pastoral eparhial* (pct. 29).

În ședința de lucru din 29 octombrie 2013, Sfântul Sinod a declarat anul 2015 în Patriarhia Română ca „Anul misiunii parohiei și mănăstirii azi” (hotărârea sinodală nr. 10.717/2013), incluzând în programul cadru și importanța dialogului, cooperării și solidarității misionare între *parohie și mănăstire* în găsirea răspunsurilor adecvate la criza morală, socială, educațională și economică de azi.

În prezent, există o tendință de prezentare antagonică a situației clericilor din parohiile cu posibilități materiale sporite în raport cu cei de la parohiile sărace. În acest context, este necesară identificarea de noi măsuri pastorale pentru responsabilizarea clerului și credincioșilor asupra valorii principiilor generozității și solidarității în acțiunea creștină de întraajutorare a unităților bisericești și a semenilor aflați în nevoi.

În cadrul discuțiilor din plen, s-au prezentat mai multe modele de întraajutorare punctuală a parohiilor rezultate din experiența eparhiilor (*achiziționarea de case parohiale pentru clericii din parohiile sărace, acordarea de burse pentru copii clericilor de la parohiile sărace, activități de voluntariat dedicate persoanelor din parohiile sărace* etc.) și s-a subliniat necesitatea unei atenții pastorale sporite în aceste situații pentru evitarea susținerii navetismului clericilor și pentru o consolidare a prezenței preoților în parohii, mai ales în mediul rural. Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL a menționat și faptul că parohiile sărace pot fi ajutate și prin oferirea de alimente, de bunuri și/sau de materiale de construcții necesare.

În urma discuțiilor în plen, la propunerea *Comisiei pastorale, monahale și sociale*, Sfântul Sinod a hotărât:

1. aprobă ca în fiecare eparhie să se analizeze situația parohiilor potrivit prevederilor statutare și a hotărârilor sinodale în vederea identificării de noi mijloace și metode de ajutorare a parohiilor sărace, urmând ca rezultatul să fie înaintat spre analiză *Sinodului mitropolitan* până în data de 31 martie 2016;
2. aprobă ca *Sinoadele mitropolitane* să analizeze propunerile înaintate de eparhii, iar rezultatul să-l trimită la *Cancelaria Sfântului Sinod* până în data de 31 mai 2016, pentru a fi prezentat la ședința de lucru a Sfântului Sinod din vara anului 2016.

Prezenta hotărâre s-a comunicat tuturor eparhiilor din țară și străinătate, în vederea adoptării măsurilor necesare pentru punerea în aplicare.